

6 op de 10 bestuurders houden niet voldoende afstand op de autosnelweg

In de tweede helft van 2024 wordt er een pilootproject gelanceerd om controles mogelijk te maken

Om te weten of bestuurders voldoende veiligheidsafstand houden ten opzichte van elkaar heeft Vias institute bijna 4 miljoen personenwagens en 400 000 bussen en vrachtwagens op de autosnelwegen geobserveerd. De resultaten zijn opvallend: bijna 6 op de 10 bestuurders houden minder dan 2 seconden afstand tussen zichzelf en het voertuig voor hen. De situatie is beter voor de vrachtwagens, alhoewel ongeveer een derde minder dan 50 meter afstand laat met het voertuig voor hen. Volgend jaar start een proefproject met de bedoeling om na te gaan of het mogelijk is om net zoals in Duitsland dit gedrag te controleren met camera's.

Nieuwe wegcode vermeldt expliciet tweesecondenregel

Momenteel stelt artikel 10.1 (2de lid) van het verkeersreglement: *'De bestuurder moet, rekening houdend met zijn snelheid, tussen zijn voertuig en zijn voorligger een voldoende veiligheidsafstand houden.'*

'Voldoende' is niet exact gepreciseerd, maar je mag er met gezond verstand van uitgaan dat het overeenkomt met de afstand die een voertuig op 2 seconden kan afleggen.

De regel is duidelijker voor de bestuurders van vrachtwagens: ze moeten buiten de bebouwde kom minstens een afstand van 50 meter houden ten opzichte van elkaar.

In Frankrijk is de tweesecondenregel expliciet vermeld in de wegcode en dat is ook de manier waarop het in de nieuwe Belgische wegcode, die normaal eind 2025 van kracht wordt, beschreven staat. *"Iedere bestuurder moet in alle omstandigheden, en rekening houdend met zijn snelheid, tussen zijn voertuig en zijn voorligger een voldoende veiligheidsafstand houden. Op openbare wegen waar de maximumsnelheid hoger is dan 50 km/u komt deze afstand overeen met de afstand die het voertuig heeft afgelegd gedurende een periode van ten minste twee seconden."*

6 op de 10 bestuurders respecteren de veiligheidsafstand niet

De doelstelling van deze nieuwe studie was om te analyseren welke veiligheidsafstand personenwagens, vrachtwagens en bussen houden. Bijna 4 miljoen wagens en 400 000 vrachtwagens werden daarom geobserveerd. Voor de analyse werd de situatie in kaart gebracht waar voertuigen minstens 50 km/u reden en elkaar volgden. Files en (sterk) vertraagd verkeer werden dus niet in rekening gebracht.

58% van de personenauto's rijdt op minder dan 2 seconden van de achterbumper van de voorligger. Dit probleem komt vaker voor op de tweede (64%) en derde (65%) rijstrook dan op de rechterrijstrook (49%). Het komt ook vaker voor op weekdays dan in het weekend en ook vaker wanneer het licht is dan wanneer het donker is.

27% van de personenwagens bumperkleeft met een veiligheidsafstand van minder dan 1 seconde. Het probleem is groter op de tweede en derde rijstrook. Daar is gemiddeld 1 op de 3 voertuigen die bumperkleeft. Op de rechterrijstrook is het minder dan 1 op de 5 voertuigen.

Er werden duidelijke verschillen waargenomen naargelang de lichtomstandigheden en voor weekdays in vergelijking met weekends. Dit is duidelijk te wijten aan het veel lagere verkeersvolume wanneer het donker is en in het weekend, waardoor personenauto's meer afstand kunnen bewaren.

De situatie is iets beter voor de zware voertuigen: ongeveer een derde (30%) van de vrachtwagens en bussen volgt het voertuig voor hen op minder dan 50 meter. Tijdens weekdays ligt het percentage bijna 2 keer zo hoog (31%) als tijdens het weekend (19%).

Gevolgen voor de verkeersveiligheid

Op de snelweg blijkt uit officiële statistieken dat 1 op de 3 ongevallen (33%) een kop-staartaanrijding is en 1 op de 5 ongevallen (21%) een kettingbotsing, waarbij ten minste 3 voertuigen betrokken zijn. Bij dit soort ongevallen is het niet bewaren van een veilige afstand de meest genoemde oorzaak.

In feite is 70% van de kop-staartaanrijdingen te wijten aan onvoldoende veiligheidsafstand, vaak in combinatie met andere factoren zoals vermoeidheid, gsm-gebruik of overdreven snelheid. Op de autosnelwegen gebeuren zo in ons land jaarlijks bijna 1000 ongevallen die te wijten zijn aan het niet respecteren van de veiligheidsafstanden. Die ongevallen zorgen ook voor files en hebben dus een impact op de mobiliteit.

Pilootproject in tweede helft van 2024

Volgend jaar zal er in de loop van het tweede semester een proefproject worden gehouden op bepaalde snelwegen om na te gaan of er controles kunnen worden uitgevoerd met camera's of radars, zelfs als er geen markeringen langs de weg staan. In eerste instantie zal de test betrekking hebben op het controleren van de veiligheidsafstand van 50 m tussen vrachtwagens. In tweede instantie zal de test zich richten op personenauto's. De camera's kunnen het tijdsinterval tussen twee voertuigen meten, dus het is niet nodig om markeringslijnen langs de weg aan te brengen. In bijvoorbeeld Duitsland vinden dergelijke controles al plaats op snelwegen.

Conclusie

Bestuurders hebben moeite om de afstand tot hun voorligger correct in te schatten. Toch is het niet naleven van de tweesecondenregel een belangrijke oorzaak van ongelukken. Het expliciteren van de regel in de nieuwe wegcode moet de zaken duidelijker maken en uiteindelijk de handhaving makkelijker maken. Daarom wordt er volgend jaar een proefproject uitgevoerd.

Daarnaast zou de wegbeheerder meer herkenningspunten aan de kant van de weg of zelfs op de weg zelf kunnen plaatsen. Visgraatmarkeringen zijn een voorbeeld van markeringen die gebruikt zouden kunnen worden. Bewustwordingscampagnes zijn ook essentieel om uit te leggen waarom het essentieel is om veiligheidsafstanden te respecteren.

Georges Gilkinet, minister van Mobiliteit: *"Er worden elk jaar in ons land honderden ernstige ongevallen veroorzaakt door bumperkleven: te dicht bij ander voertuig rijden. Dit probleem wordt al te lang onderschat en wilde ik aanpakken. Een veilige afstand moet altijd en overal en ten opzichte van alle weggebruikers worden gerespecteerd. Daarom heb ik de '2-secondenregel' opgenomen in onze vernieuwde Code van de Openbare weg, samen met nieuwe afstandsregels die bedoeld zijn om actieve weggebruikers zoals fietsers en voetgangers te beschermen. Als deze verduidelijking in de wet is vastgelegd, zal de handhaving eenvoudiger zijn... en er minder gevaarlijk rijgedrag zijn. Als er een veiligere afstand gehouden wordt in het verkeer, leidt dat tot minder stress, minder verkeersongevallen en meer verkeersveiligheid. Samen redden we levens!"*

Contactpersoon :

Stef Willems, woordvoerder Vias institute : 0473/85.59.44

